

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy hóra . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Az ország hírlapirói és lapkiadói Pécsen.

Pécs, 1900. április 17.

A hetedik nagyhatalomnak szokták nevezni a sajtót. A nemzetek kulturája, politikai élete, közgazdasági, kereskedelmi és ipari előhaladása van a sajtó munkásainak kezébe letéve s ha egy nemzet sajtója erős és hatalmas, erős és hatalmas irányítást képes e sajtó gyakorolni a nemzet közéletének eme motívumaira is.

A magyar sajtó munkásai megmutatták 1848-ban, hogy mit tudnak. Szabaddá tették március tizenötödikén magát a sajtót és ez a szabaddá lett sajtó később a válságos időkben ép úgy, mint az alkotmány visszaállításakor mindenkor dicsőséges küzdelmet vívott a magyar haza érdekei mellett.

Jó huszonöt éve, hogy a modern fővárosi lapok az egész országra kiható tényezőkké lettek a magyar nép életében s újságolvasó közönséget teremtettek maguknak, mely közönségnek családja, házi barátja, politikai tanácsadója, társadalmi irányítója, közgazdasági, kereskedelmi és ipari útmutatója volt az ő saját, megszokott lapja.

Talán éppen ez is okozta azután, hogy a vidéken csak lassan indultak meg a lapok s életük, különösen a kisvárosok hetilapjainak, ma is vegetálás a fővárosi sajtó mellett. Ez okozta azt is, hogy a vidéki újságíróknak semmivel sem volt több tekintélye, mint a vándorszínészeknek, mindaddig, míg törhetetlen, lankadatlan buzgalmaival maga fel nem küzdötte magát a megbecsülés polcára.

És ma már büszke önérzettel állíthatjuk, hogy a vidéki sajtó munkásait nemcsak megbecsülik, de munkájuk révén tekintélyt is szereztek maguknak. Egy-egy város helyi sajtója önfeláldozóan küzdött és küzd a város érdekeiért s miként a fővárosi sajtó irányítja az ország közvéleményét, úgy irányítják a vidéki sajtó munkásai a vidéki városok közvéleményét, politikai, társadalmi közéletét, közgazdasági kereskedelmi és ipari akcióit.

S velük együtt az ország lapkiadói is kiveszik részüket, dicsőségüket e küzdelemből. Ők azok, kik a háborúhoz szükséges pénzt, pénzt és harmadszor is csak pénzt adják egy-egy újságvállalathoz. Ők azok, kik így az anyagi gondokat, legalább részben, leveszik a hírlapírók vállairól, hogy azok teljesen a közélet küzdelmeinek, nemes és ideális céljaik elérésének áldozhatják magukat.

Az ország sajtójának vállvetett munkássággal dolgozó harcosai, a vidéki hírlapírók és a fővárosi és vidéki lapkiadók a husvétii ünnepek alatt Pécs falai között

tanácskoztak érdekeikről. Ez érdekek különben egyezők a magyarság érdekével; egyezők a nagyközönség igényeivel, mert nem akarnak mást, mint a nagyközönség érdekeit, a magyar haza boldogulását, hogy így saját érdekeik is megóvassanak, saját maguk is boldoguljanak e szép hazában.

Pécs vendégszerető falai között folyt le a hírlapírók kongresszusa és a lapkiadók választmányi ülése. S hogy a kettős ünnepi eseményről beszámolunk, kívánjuk, hogy mindaz a fontos dolog, a mit ez üléseken határoztak, mielőbb teljesebben menjen, mindazt a hazafias, nemes és ideális célt, a mit maguk elé tűztek, lankadatlan buzgalommal el is érjék.

És ekkor nagy és hatalmas lesz a magyar vidéki sajtó, nagy és hatalmas lesz önálló műveltségében, független előhaladásában a magyar közönség s vele az ország!

*

A hírlapírók és lapkiadók ünnepségéről tudósításunk a következő:

A husvétii ünnepek alatt az ország hírlapírói és lapkiadói voltak Pécs vendégei. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége és a Magyar Újságkiadók Országos Szövetsége itt tartotta husvét hétfőjén közgyűlését, illetve választmányi ülést. És azt az imponáns érdeklődést, mely mellett a hírlapírók közgyűlése és az újságkiadók választmányi ülése lefolyt, azt a tömeges részvételt, melyben a tagok mindkét ünnepélyes összejövetelt részesítették s mely nagy részben a kettős kongresszus helyének, Pécsnek is szólt, városunk intéző körei és társadalma a megfelelő barátságos vendégszeretettel viszonzta. Az ország hírlapírói és lapkiadói eljöttek Pécsre, hogy e várost és intézményeit megismerjék s velük szemben városunknak mindig vendégszerető népe a legmagyarosabb vendéglátással tüntette ki magát. Az ország hírlapíróinak és lapkiadóinak ünnepe Pécsnek is ünnepe volt egyszerre mind s ezt most, mikor az ünnepségek mozgalmi már elmúltak, városunk vezetősége és közönsége iránti hálás szívvél és köszönettel jegyezzük fel.

(A fogadtatás.)

Husvét vasárnapján, a derült tavaszi nap reggelén már zászlókat lengetett az enyhe szellő a városháza tornyáról. A nemzeti zászló és a város színeit viselő lobogó jelezték a husvétet ünneplő népnek, hogy Pécs város falai között a husvétii ünnepek alatt nevezetes esemény fog lejátszódni. Hogy Pécs város vendégei lesznek az ország hírlapírói, hogy itt tartásuk meg a szövetségi közgyűlést és az ország lapkiadói, hogy itt gyűljenek össze választmányi ülésre.

A déli és délutáni vonatok is hoztak már vendégeket, azonban a vendégek tömeges érkezése és az ünnepélyes fogadtatás az esti nyolc órai vonatra volt kijelölve, kik elé Nagy Sándor, lapkiadói egyesületi alelnök Dombóvárig eléjük utazott.

Este félnyolc óra után kint voltak a pályaház peronján az összes pécsi újságírók Pleininger Ferenc, helyi választmányi elnök

és Lenkei Lajos, szövetségi igazgatósági tag vezetése alatt. Ugy ők, mint a társadalmi előkelőségekből alakult rendezőbizottság tagjai kék karszalagot viseltek rendezői jelvényként. Megjelent a pályaháznál nemsokára Majorossy Imre polgármester is, hogy a város nevében fogadja az érkező vendégeket s rövid idő alatt nagy és díszes közönség gyűlt össze a perronon, melynek soraiban ott láttuk Záray Károly dr. iparkamarai titkárt, Reeh György tanácsnokot, Vaszary Gyula rendőrfőkapitányt, Ponges Miksa törvényszéki bírót, Höffler N. Jánost, dr. Rónaky Kálmánt, Strausz Bélát, Tausz Jakabot, Ruh Ernőt, Justus Miksát, Kondor Béla felsőkereskedelmi iskolai igazgatót, dr. Jungmann Rezsőt, Scholz Vilmost, Lehel Győző megyei aljegyzőt, Sárkány Armin tb. rendőrkapitányt, Tichy Ferenc dr. városi első aljegyzőt, Oberhammer Antal tb. rendőrfőkapitányt, Németh Béla ügyvédet, Mazaly Józsefet s még többeket városunk intelligens köreiből.

Öt perccel nyolc óra előtt rohogott be a budapesti gyorsvonat, mely vendégeinket hozta. A vendégek kiszállván, a perronon Kulinyi Zsigmond hírlapírói szövetségi elnök, Vészi József és Zilahy Simon lapkiadó egyesületi elnök köré gyülekeztek, mire lefolyt a fogadtatás rövid, de lelkesült processzusa.

Majorossy Imre polgármester a város nevében fogadta a vendégeket. Örömmel üdvözli — ugymond — a magyar újságírókat, mint a magyar szellem apostolait, kik az ország szívéből és legtávolabbi vidékeiről is eljöttek ide Pécsre. A főváros és vidéki sajtó munkásaival egyetemben örömmel üdvözli az ország lapkiadóit, kik a magyar szellem munkásainak mindenkor áldozatkész harcostársai s együttes munkássággal törekednek a magyar műveltség terjesztésére. Érezzék magukat jól Pécs falai között, hol magyaros vendégszeretettel mond nekik Pécs város nevében Isten hozottat.

Pleininger Ferenc, mint a vendégek fogadtatására alakult helyi rendezőbizottság elnöke, mondott a polgármester után üdvözlő beszédet a vendégekhez. Pécs város polgármesterének üdvözlő szavai után kettős örömmel üdvözli a vendégeket. Üdvözli őket, nemcsak mint Pécs vendégeit, de mint kedves kollegákat is, mint a helyi sajtó munkásaival az egy közös élethivatás folytán kedves családtagokat. A hírlapírók és lapkiadók szövetségének bizony üdvös munkásságához mindenben sikert kívánva, óhajtja, hogy az alatt a rövid idő alatt, míg itt tartózkodnak, érezzék magukat a legjobban Pécs város falai között és ebben a reményben is mondja még egyszer, hogy Isten hozta őket hozzánk, a mi körünkbe.

A két üdvözlőbeszéd lelkes éljenések között elhangozván, a vendégek vezetőinek köszönőszavai következtek.

Kulinyi Zsigmond, a hírlapírók szövetségének elnöke szólt először. Köszöni a szíves fogadtatást, melyben Pécs részesíti a sajtó munkásait, kiknek szép hivatása, hogy igénytelen munkásai az előhaladásnak. Tudja, hogy ez a fogadtatás a munkásságnak szól s a sajtó munkásai becsülettel is igyekezzenek szolgálni a városokat, a városok érdekeit. Ezt a szíves fogadtatást hasonló szíves köszönettel viszonozza és kívánja, hogy a sajtó munkásainak

minél többször legyen alkalmuk Pécsről írni és mint az események krónikáinak minél többször legyen alkalmuk e szép város előhaladásáról krónikát készíteni.

Zilahi Simon, mint a lapkiadók szövetségének elnöke köszöni meg a szíves fogadtatást. Őszinte örömmel és lelkesedéssel jöttek Pécsre, a hol igaz szeretettel fogadtatnak. Ide jöttek az ország szívéből, hogy itt komoly munkával, fontos érdekekkel foglalkozzanak. Ők mint fővárosiak, el vannak kényeztetve. De most látja, hogy mi is el vagyunk kényeztetve, mi még jobban kényesek vagyunk arra, hogy vendégeinket magyaros vendégszeretettel fogadjuk. Pedig ők úgy vannak, hogy a közönség csak a zászlót lássa — arra törekednek — a mely a magyar közművelődés érdekeiért való harcot jelzi, de ne lássa az alapot, az oszlopot, a palotát, a melyen az lobog. Őszinte öröme szolgálat, hogy a hírlapírókkal egy napon a lapkiadók is Pécs város falai között végezhetik fontos munkájukat, a mely hogy sikerrel fog járni, bizton hiszi, mert hiszen olyan lelkes nép körében fog lefolyni, a milyen Pécs város közönsége, kinek szíves fogadtatását még egyszer megköszöni.

Majorossy Imre polgármester és a fogadóbizottság tagjai erre kezet fogtak a vendégekkel s a Perronról kivonultak a pályaház elé.

Odakinn is égetek már a lámpák s az indóház utca lámpaoszlopain a város színeiben játszó üvegek csillogtak. A kocsik egymásután robogtak fel s rövid pár perc alatt hosszú kocsisorban vonultak be vendégeink a városba, hogy kiki szállására hajtson s onnan kilenc órára a Nemzeti Kaszinóba gyülekezzenek az ismerkedési estélyre.

(Az ismerkedési estély.)

A király utcán érdeklődő közönség fel és alá hullámozott kilenc óra tájban. A színház épülete, az „Otthon-kávéház és a Nemzeti Kaszinó palotája fel volt lobogóva. A kaszinó lépcsőházában *Krasznay Jenő* dr., a kaszinó igazgatója, fogadta a rendezőbizottság tagjainak kalauzolása mellett érkező vendégeket, kik rövid pihenőre a kaszinó kistermében gyűltek össze s onnan vonultak fel az impozáns díszterembe a nagy fehér asztalokhoz, melyek körül a székek csakhamar mind el voltak foglalva, úgy, hogy még külön asztalokat is kellett a terembe behelyezni. Az ismerkedési estélyen résztvevő vendégek névsora a következő:

Acél Sándor dr., Kecskemét;
 Arnhold Károly dr., Sopron;
 Hevesi József, Budapest;
 Zilahi Simon, Budapest;
 Radnóty Dezső, Kolozsvár;
 Petrán József, Kolozsvár;
 Palóc László, Szeged;
 Rédei Károly, Székesfehérvár;
 Fehér Dezső, Nagyvárad;
 Faragó Rezső, Arad;
 Marton Manó, Nagyvárad;
 Lévy Mór, Ungvár;
 Varságh Zoltán dr., Budapest;
 Dudás Adolf, Gyöngyös;
 Forster Rezső, Miskolc;
 Berényi Imre, Budapest;
 Vészi József, Budapest;
 Sas Ede, Nagyvárad;
 Király Péter dr., Debrecen;
 Torday Ármánd, Budapest;
 Hazai Hugó, Budapest;
 Illényi István, Érsekújvár;
 Mártonffy Imre, Budapest;
 Mayländer Izidor, Győr;
 Lenkei Zsigmond, Budapest;
 Ujlaky Géza, Győr;
 Wachsmann Henrik, Budapest;
 Gerő Ödön (Viharos),
 Zempléni P. Gyula,
 Révész József, Budapest;
 Illés József, Budapest;
 Sümei Vilmos és neje Budapest;
 B. Virágh Géza, Budapest;
 Horváth P. Endre, Budapest;

Bankó Jenő és neje, Budapest;
 Seimeev Lajos, Budapest;
 Mérey Miksa, Budapest;
 Neuwirth Sándor, Budapest;
 Ifj. Leitersdorfer Lipót, Budapest;
 Nágel Ignác, Budapest;
 Wolfner József, Budapest;
 Kővári Kaffehr Béla, Szombathely;
 Hartmann József, Budapest;
 Propper Mátyás, Budapest;
 Herz Adolf, Budapest;
 Török Jenő Endre, Budapest;
 Rábel László, Sopron;
 Barta Manó, Budapest;
 Barát Ármán, Temesvár;
 Lendvai Miklós, Temesvár;
 Ujlaki Antal, Debrecen;
 Szávay Gyula, Győr;
 Brajjer Lajos dr., Nagybecskerek;
 Jeszenszky Géza dr. N.-Szt.-Miklós;
 Kemény Ödön, Fiume;
 Edvi Ilés László, Arad;
 Berényi Imre, Budapest;
 Ekker Lipót, Budapest;
 Székely Mór, Arad;
 Székely Sámuel, Budapest;
 Perjassy Lajos, Versec;
 gr. Matuska László dr., Liptó-Sz.-Miklós;
 Hegyi Jenő, Fiume;
 Szlatenyi Béla, Budapest;
 Horvay János, Budapest;
 Gerő József, Budapest;
 Konc Ákos, Debrecen;
 Löw József, Debrecen;
 Fischl Lajos, N.-Kanizsa;
 Hajnócy József, Kassa;
 Bibó Lajos, Hódmező-Vásárhely;
 Füredy Béla, Szombathely;
 Jaulus István, Budapest.

Helyi társadalmunk köréből ott voltak:

Krasznay Jenő dr., *Vaniss Sándor* főszolgabíró, *Porges Béla*, *Krasznay Miklós* dr., *Tichay Alfréd*, *Breuer Miksa*, *Németh Béla* ügyvéd, *Bolgár Kálmán*, *Pataki Vilmos*, *Rech György* tanácsnok, *Záray Károly* dr., dr. *Schwartz Frigyes*, *Ruh Ernő*, *Vaszary Gyula*, *Rónaky Kálmán* dr., *Jungmann Rezső* dr. és *Lehel Győző*, megyei első aljegyző.

A helyi sajtó összes képviselői is jelen voltak. *Lenkei Lajos*, *Váraly Ferenc*, *Salgó Sándor* és *Feiler Mihály*, a „Pécsi Napló” részéről; *Liebhart József* és *Dömmel Anzelm* a „Pécsi Közlöny” részéről; *Bolgár Tivadar* a „Kerékpár-Sport” részéről és *Pleininger Ferenc*, *Honthy István*, *Horkai Elemér*, *Cank Nep. János* és *Nikelszky Géza*, a „Pécsi Figyelő” részéről. Továbbá *Nagy Sándor*, a „Pécsi Napló” kiadóhivatalának főnöke, a lapkiadók egyesületének alelnöke.

Az ismerkedési estély javában folyt, mikor megjelent a teremben *Majorossy Imre* polgármester, gróf *Matuska László* dr. kíséretében, kit lelkes éljenzéssel fogadtak. Az estély folyamán a polgármester sorban az összes vendégeknek bemutatkozott, sorba járván az asztalokat és szívélyes, magyaros vendégszeretettel mindenkit megnyert maga iránt.

Majd *Kardos Kálmán* és *Aidinger János* országgyűlési képviselők is megjelentek az estélyen, kiket szintén lelkes éljenzés fogadott. A képviselők *Vészy József*, orsz. képviselő, *Kulinyi Zsigmond*, *Pleininger Ferenc* és *Zilahi Simon* társaságában töltötték el az időt az estélyen, mely a legkedélyesebb hangulatban féltizenegy óráig tartott el.

Ekkor oszlani kezdtek a vendégek, hogy egész impozáns csapatjuk a „Royal” kávéházban találkozzék ismét, hol az 52-ik gyalogezred zenekara hangversenyzett. Innen a „Bedő”-kávéházat látogatták meg a vendégek s úgy jó éjtélután tértek szállásaikra, hogy kipihenjék magukat s erőt merítsenek a hétfői munkához.

(A Zsolnay-gyárban.)

Husvét hétfőn vendégeink a kávéházakban szétoszlva megreggeliztek s azután a színház előtt összegyűlvén, hosszú kocsisorban

vonultak ki félkilenc órakor a Zsolnay-gyárba, hogy városunk e világhírű nevezetességét megtekintsék.

A megérkezés a felső kapun történt, honnan a rendezőség a fogatokat és a berkocsikat azonnal az alsó kapuhoz rendelte, hogy a távozáskor idejekorán rendelkezésre álljanak. Az érkezőket *Zsolnay Miklós*, *Mattyasowszky Jakab*, *Zsolnay György* kir. főügyész s a helyi sajtó képviselőitében lapunk egyik munkatársa fogadták. *Zsolnay Miklós* sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a látogatásnak oly kedvezően, illetve alkalmatlan időben kellett történnie, melyben a gyári üzem teljesen szünetel. A helyiségek megtekintéséhez nyomban hozzá kezdtek, csoportokra oszolván, *Zsolnay Miklós*, *Zsolnay György*, *Mattyasowszky Jakab*, *Krasznay Miklós* vezetése alatt. Az alsó részben, a gépeknél, a zúdáknál kezdtek meg a nagy körutat, a kerámiai munkálatok, a terrakotta, épület, kályha, pyrogránit osztályokon át, az alsó és felső égető kályhák, a korongoló helyiségeket, a festészeti és szobrászati osztályokat tekintették meg; majd a majolika, fayence és eosin raktárhelyiségekre került a sor, a hol is a vendégek emlékül egy-egy apróbb tárgyat kaptak. És ezzel a gyár megtekintése véget ért. A vendégeknek azután pompás hűtők, hideg étkek szolgáltatást kaptak, mi közben a látogatók a vendégkönyvbe bejegyezték neveiket. *Zsolnay* ismételt sajnálatának adott kifejezést a fölött, hogy a kedves vendégek tulajdonképpen nem láthattak semmit, miután a munkálatok oly szétágazók és egymástól elütők, hogy azt — minden szakmán — egy két ember odaállításával lehetetlen bemutatni, hanem az egész gyár teljes üzemében adhat csak teljes képet. A vendégek 10 óra után, a legkedvezőbb benyomással az alsó kapun át távoztak.

(A lapkiadók választmányi ülése.)

Tíz óra után a Zsolnay-gyárba a vendégek egyrésze, a Magyar Újságkiadók Országos Egyesületének választmányi tagjai a keresk. és iparkamarába vonultak, hogy annak díszes üléstermében választmányi ülésüket megtartsák.

Az elnöki széket *Zilahi Simon*, a „Budapesti Hírlap” kiadóhivatali főnöke foglalta el. Mellette ültek: *Szávay Gyula* Győről mint az egyesület helyettes elnöke; *Wolfner József* Budapestről és *Nagy Sándor* Pécsről, mint az egyesület alelnökei és *Rábel László* dr. Sopronból, mint az egyesület titkára. A választmányi ülés jegyzőkönyvét *Lenkei Zsigmond* Budapestről, mint az egyesület jegyzője vezette. Jelen volt harminc választmányi tag.

Zilahi Simon elnök örömmel üdvözi a tagokat ebben az igen kedves és szép városban, ebben a gyönyörű ülés tereiben. Örömmel üdvözi, mert látja, hogy díszes számban jöttek össze. Ennek oka az egyesület fontos érdekein kívül az is, hogy szeretett alelnökük *Nagy Sándor* buzgó lelkesedéssel és vendégszerető uri modorral, ugyiszólván ide édesgette őket. És ez annál örvedetesebb, mert tőle indult ki az egyesület eszméje; ő vetette el a magot, melyből immár terebélyes fa nőtt fel. Ugy maga, mint társai nevében az ülés megnyitása alkalmával üdvözi ezért őt.

Az ülés lelkes éljenzéssel helyeselte az elnök eme szavait, valamint az ezután *Szávay Gyulához* tartott beszédét, ki Amerikából tapasztalatokkal gazdagon tért haza. A lapkiadók figyelmét ez amerikai útjával az amerikai sajtóra irányította s a hazai viszonyok sok tekintetben amerikai lendületet vevén fel, a lapkiadóknak ő hasznos tanácsokkal szolgálhat.

Az elnök ezután vázolta a szövetség multját. *Nagy Sándor* buzgó akciójára ez előtt mástélvvel indult meg a szövetség működése, melynek célja volt, hogy a fejlődő ipart és kereskedelmet bekoiból kiszabadítsa s ezért kellett küzdenie a *hirdetési bélyeg eltörléséért*. Nagy szerencséje volt e küzdelemben; mert

hiszen a pénzügyminiszter csak nemrég nyújtotta be a képviselőházhoz a hirdetési bélyeg eltörléséről a törvényjavaslatot. Hasonló szerencse kísérje az egyesület minden munkásságát. Pedig sok a teendő. Mint a zenekari karmester csak kinyújtja kis pálcáját s özönével jönnek a hangok, úgy állnak elő a szövetség elé a teendők, a reformeszmék. Meggyőződése, ha nem is olyan gyorsan, mint a hirdetési bélyeg eltörlését elérték, de lassan, fokozatos munkával az egyesület összes maga elé tűzött és tűzendő céljait el fogja látni. Mert olyan lelkesedés, meggyőződés, tiszta szeretet nem mindenütt látható az újságkiadás terén, mint ez országban, hol már a viszonyok e téren amerikai haladást kezdenek venni. A szövetség célja, hogy hazánk boldoguljon s a lapkiadók e cél elérésében találják saját boldogulásukat. Teljes szeretettel és buzgalommal áll e cél elérésének szolgálatában s társai jóindulatának segítségével mindent megtesz elérésére. És a siker reményében megnyitja az ülést.

A napirend előtt indítványozza, hogy a mélyen érzett hála érzelmében Lukács László pénzügyminiszternek a hirdetési bélyeg eltörlésére irányuló törvényjavaslatért a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon s erről a pénzügyminisztert az ülésből táviratban értesítsék.

Engel Lajos, a »Szegedi Napló« kiadója általános feltűnést keltve ellenezte ezt az indítványt. A pénzügyminiszternek ez nem érdeme. Harminc év óta sürgeti a hírlapbélyeg eltörlését a sajtó s ezt most csak azért tették meg, mert Ausztriát utánozzák vele.

Zilahy Simon, mint elnök, nem engedheti meg az elnöki indítvány felett a vitát, a mit az ülés nagy többsége helyesléssel is kísért.

Sümegei Vilmos, a »Magyarország« kiadóhivatali főnöke Budapestről, vehemens beszédben kel ki ez ellen s kijelenti, hogy ő nem szavaz köszönetet Lukács pénzügyminiszternek s kéri ezt jegyzőkönyvbe vétetni.

Zilahy Simon a két ellentétszólas miatt keletkezett vihart akként csillapította le, hogy kijelentette, miszerint az ülés nagy többsége elfogadja az indítványt.

Rábel László dr. titkár erre felolvasta a pénzügyminiszterhez intézendő távirat szövegét, a mit az ülésből nyomban elküldtek a miniszternek Budapestre.

Szavay Gyula helyettes elnök szólalt fel ezután. Amerikában, Chicagóban kapta az értesítést tavaly október derekán, hogy az egyesület helyettes elnökévé választották meg. Ezért most forró köszönetet mond s fogadalmat tesz, hogy e kitüntetés minden erejével meg fogja szolgálni. Áttérve a szövetség munkásságának eddigi eredményeire, úgy találja, hogy az azért járt sikerrel, mert olyan elnökük van, mint Zilahy Simon. Joubert tábornok ő, ki a harmincéves eredménytelen harcok után csendben kivivta a diadalt. Indítványozza tehát, hogy szeretett örökös elnöküket a legnagyobb szeretettel, bizalommal üdvözljék, mit az ülés zúgó éljenzéssel helyeselt.

A napirend első pontja a titkári jelentés volt, melyet a jelentés után Rábel László dr. adott elő. Elsősorban előadta, hogy a zuglapok ellen indítandó akció tárgyában most folynak a munkálatok. Ezek még sok kiegészítésre várnak; a jövő hó folyamán megindítandó egyesületi szaklapban kell majd megbeszélni a dolgot, tisztázni az eszméket. Kéri ezt egyelőre tudomásul venni. Az ülés tudomásul vette az előterjesztést.

Jelentette továbbá, hogy a hivatalos lap Budapesten »Ujságkiadók Lapja« címen jövő hó közepén jelenik meg. Rábel László dr. fogja szerkeszteni s Lenkei Zsigmond lesz a segéd-szerkesztője. Az ülés ezt is tudomásul vette.

A hirdetési ügy rendezése is munkálatok tárgyát képezi. Fontos kérdés ez, a mire nézve több felszólalás és javaslat érkezett már be, a miket tanulmányozni kell, hogy a

fővárosi és a vidéki lapok érdekei e téren megvédve, biztosítva legyenek.

Horváth C. Guidó, a »Pesti Hírlap« kiadóhivatali főnöke, indította meg az e tárgyban kifejtett vitát. Kért két bizottságot kiküldeni, hogy a fővárosi és a vidéki lapok hirdetési ügye tanulmányoztassék és javaslat tétessék minél hamarább e tárgyban.

Forster Rezső Miskolcra, Sümegei Vilmos, Engel Lajos és Székely Sámuel a »Politikai hetiszemle« kiadója Budapestről, szölkáltak a tárgyhoz s végre is egy bizottságot választottak az ügy tanulmányozására és javaslatlétel végett. A bizottság tagjai lettek Horváth C. Guidó, Sümegei Vilmos, Hartmann József, Waschmann Henrik, Herz Adolf és Bródy József Budapestről; továbbá Nagy Sándor Pécsről, Rábel László dr. Sopronból, Engel Lajos Szegedről és Láng József Nagyváradról, mely bizottság Zilahy Simon elnöke alatt fog működni.

Jelentette ezután Lenkei Zsigmond jegyző, hogy a szövetségből négyen kiléptek s kilenc új tag folyamodott felvételért. Sümegei Vilmos, Waschmann Henrik és Berényi Imre (Budapest) hozzászólásai után elhatározták, hogy a jövő választmányi ülésen fognak a felvételek felett határozni. A kilépéseket tudomásul vették. A beérkezett panaszügyek elintézését Lévai Mór (Ungvár) felszólalása után az elnökségre bízta az ülést.

Végül az indítványok következtek. Horváth C. Guido előadta, hogy a bécsi vasuti pályaudvarokon magyar lapokat nem engednek árusítani. Kér intézkedést. Waschmann Henrik szerint a magyar szépirodalmi lapok ki vannak egész Bécs piacáról szorítva; míg a német lapok beözönlenek Magyarországra.

Zilahy Simon igéri, hogy lépéseket fog tenni ez anomália megszüntetése végett az osztrák helytartóságnál és a magyar kereskedelmi miniszternél. Ezt az ülést megnyugvással vette tudomásul.

Ezzel a napirend végleg letárgyaltatván, Nagy Sándor alelnök lendületes beszédben köszönte meg a választmánynak, hogy oly szép számban eljöttek a pécsi ülésre. Szavait lelkes eljenzés kísérte.

Zilahy Simon köszönetet mond Pécs városának a lelkes fogadtatásért, mely ritkítja párját és a keresk. és iparkamarának a díszterem átengedéseért. A tagokat karöltve való munkálkodásra buzdítván, az ülést ezzel be-zárja.

Éppen félegy volt ekkor s a tagok Zilahy és Nagy Sándor éltetése közben hagyták el az üléstermet, hogy a Vigadóban déli egy órakor tartandó banketten találkozzanak ismét.

(A hírlapíró szövetség igazgatósági ülése.)

Délelőtt 10 órakor gyűltek egybe a V. H. O. Sz. igazgatósági tagjai a város közgyűlési termében, hogy még a közgyűlés előtt elintézzék a legsürgösebb ügyeket. Kulinyi Zsigmond elnök nyitotta meg az ülést, első sorban a tagfölvételi kérvényeket intézve el. A szövetség rendes tagjai sorába fölvétetett Stauber József (Aradi Közlöny), Székely Mór (Arad és Vidéke), Leák Gyula, Königstatter Ottó (Ujvidék), Braun Henrik (Szabadka), Katona Imre (Kassa), Forster Rezső (Miskolc), Horkai Elemér (Pécsi Figyelő). Több fölvételi kérelem a hivatásos hírlapírói jelleg, másrészt a megfelelő hírlapírói múlt igazolásának hiánya miatt visszautasított. A tagdíjjal hátralékban levő tagok közül több töröltetett, a legtöbbnek a hátralék befizetésére halasztás adatott. Kulinyi elnök bejelentette, hogy a párisi nemzetközi sajtókongresszuson a szövetség 6 tagja vehet részt. Miután 20-an jelentkeztek részvételre, az elnököt bízta meg az igazgatóság, hogy a jelentkezettek közül ő jelölje ki a résztvevőket.

Palóc László titkár jelentést tett a pénztár állapotáról, mely 58.134 korona 68 fillér tényleges vagyont és 10.692 kor. 34 fillér jó

követelést tüntet föl. Hozzáadva az ezen évi bevételeket, a szövetség vagyona 72.600 koronát ért el, melyből mint segélyalap 18.324 korona, mint nyugdíjalap 37.617 kor. kezeltek. Miután még több segélykérvényt intézett el az igazgatóság és tudomásul vette az elnökség által tett rögtöni segélyezéseket, bemutatották az alapító tagoknak küldendő díszokmányt igen szépen sikerült, egyik szegedi festő által készített tervét. Az igazgatóság a rajzot a kivitelre alkalmasnak találta és most művészi kivitelben sokszorosítottja a díszleveleket, melyeket szép rájárába helyezve küld majd el az alapító tagoknak. Hegyi Jenő igazgatósági tag egyben bejelentette, hogy Szapáry László gróf, fiumei kormányzó az alapító tagok sorába lépett. A grófhöz, aki a legutóbbi fiumei közgyűlés alkalmából oly lekötelező szívéllyességgel fogadta a sajtó munkásait Fiumében, az igazgatóság üdvözlő táviratot küldött.

(A hírlapírók szövetségének közgyűlése.)

A Zsolnay-gyárból tíz órakor a vendégek nagy része, a hírlapírók, kocsikon bevonulván, a szövetség igazgatósági tagjai a városháza közgyűlési termében előzetes ülést tartottak, a tagok pedig elszéledtek a király utcán. Széchenyi-téren, a kávéházakban és sörödékbekben, míg sokan a belvárosi fiúiskolában a husvét alkalmából rendezni szokott iparos tanonc-munkakiállítás nézték meg s tízenegy órára a városháza nagytermében tartott évi rendes közgyűlésen gyűltek össze.

Az igazgatósági ülés után, pontban tízenegy órakor nyitotta meg Kulinyi Zsigmond a Vidéki Hírlapírók Országos szövetségének elnöke a közgyűlést. A közgyűlésen a szövetség számos tagján kívül az elnökség részéről megjelentek: Szavay Gyula első alelnök, Baráth Ármán második alelnök és Palóc László titkár.

Kulinyi Zsigmond szövetségi elnök beszéde után, — melyben a V. H. O. Sz. célja és eddigi fennállása óta történt működéséről rövidesen beszámolt.

Vészi József a »Budapesti Ujságíró Egyesület« elnöke jelentkezett szólásra.

Mindenekelőtt üdvözölte a közgyűlést s annak tagjait, majd kijelentette, hogy ő bár ezen a közgyűlésen, mely a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének közgyűlése, mint a Budapesti Ujságírók Egyesületének elnöke hivatalosan nem beszélhetne, mégis kötelességének tartja, mint hírlapíró, tehát mint kollega ezuttal is felszólalni.

Valamely erkölcsi testület fejlődésének, gyarapodásának egyik főalapelve — ugymond — az összetartás, melyet nem szabad, hogy idegen elemek zavarjanak meg. Különbséget kell tenni a hivatásos újságírók és a dilettánsok között, mert míg a megélhetés, egymás istápolása a hivatásos újságírókat összetartja, egymás érdekeinek előmozdításának célzata összetömríti, addig a dilettánsok, kiknek természetesen más hivatásuk, tehát más jövedelmi forrásaik is vannak, nem is viselhetik szíveiken a hivatásos újságírók sorsát.

Majd röviden áttért a V. H. O. Sz. és a B. U. E. közti viszonyra.

Az a kétszáz ezer korona tőke — ugymond — melylyel a B. U. E. rendelkezik, a V. H. O. Sz.-ének hetvenezer korona tőkéjével szemben csak látszólagos előny s talán a főváros és vidék közötti különbség az egyedüli, mely ezt a két egyesületet egymástól külön választja. Miután azonban ez egy igen könnyen áthidalható ürr, mely tulajdonképpen csak képzeletben létezik, a fővárosi sajtónak a vidéki sajtó munkásaival való előnyös és kívánatos összetartása céljából ajánlja, hogy ez a két egyesület is tartson össze, kísérje figyelemmel egymás működését, minek elhatározására ajánlja, hogy a V. H. O. Sz.-ének tagjai a B. U. E.-ének s viszont a fővárosi egyesület tagjai a V. H. O. Sz. gyűlésein hivatalosan megjelenjenek s egymás érdekeinek előmozdítása céljából válllvetve munkálkodjanak.

Lelkes s percekig tartó éljenzés követte Vészi József szavait, mely lelkesedésnek csilapultával, Vészi József azzal folytatta beszédét, hogy nemcsak mint a Budapesti Ujságírók Egyesületének elnöke, nemcsak mint hírlapíró és kartárs jelent meg, hanem mint az Apponyi Albert gróf kezdeményezésére szervezendő *Békebarát Magyar-sajtó Egyesületének* tagja is, mely egyesületnek célja a politikai lapok illetve a sajtó útján propagandát csinálni arra nézve, hogy országok vagy nemzetek között feltámadt konfliktusokat nemzetközi békebiróság intézze el. Miután a Békebarát Magyar-Sajtó Egyesület valóban s kétségbe vonhatatlanul nemcsak és magasabbra célt van hivatva szolgálni, miután ez egyesületnek módjában lesz tevékenységével vérontást, pusztulást beláthatatlan anyagi károk bekövetkeztét meggátolni, reményli, hogy a magyar sajtó minden munkása lelkesedéssel csatlakozik ez egyesületet vezérlő eszmékhez.

A kezdeményezés munkájához tekintettel az idő rövidségére nem voltak már az ország sajtómunkásai meghívhatók, mert az egyesület szervezése már e hó 19-én a Brüsszelben tartandó nemzetközi interparlamentaris konferencián fog megtörténni, azonban miután a Magyar Békebarát Sajtóegyesület a párisi kongresszuson részt vesz, célszerűnek tartánha azon a V. H. O. Sz. is képviseltetni magát, mely célból őt ember részére helyet tartottak fenn.

Ismét lelkes tapsokkal vegyített éljenzés zúgott fel, mely után Kulinyi Zsigmond a V. H. O. Sz. elnöke kijelentette, hogy lelkesedéssel csatlakozik a V. H. O. Sz. is a Magyar Békebarát Sajtóegyesület szervezésének eszméjéhez s hogy a párisi kongresszuson a V. H. O. Sz. öt taggal fogja magát képviseltetni és pedig az elnök, két alelnök, titkár és Lenkei Lajos lapszerkesztő által.

Vészi József örvendetesen tapasztalván azt a helyeslést, melylyel a felvetett eszmét a közgyűlés elfogadta, indítványozza, hogy a Magyar Békebarát Sajtóegyesület létesítése eszméjének kezdeményezőjét Apponyi Albert grótot és Jókai Mórt, hazánk legnagyobb íróját, mint a békebarát magyar sajtó egyesület elnökét, a közgyűlés erről üdvözlő táviratban és később jegyzőkönyvi kivonattal értesítse.

A közgyűlés helyesléssel fogadta az indítványt s két táviratot küldött Apponyi Albert gróf országgyűlési képviselő és Jókai Mórnak.

Majd Hevesi József az »Otthon« írók hírlapírók köre nevében üdvözölte röviden a közgyűlést. Ezután Kulinyi Zsigmond elnök a jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére: Pleininger Ferenc lapszerkesztőt, Benedek Árpád és Petrán József hírlapírókat kérte fel. A »Vidéki Hírlapírók országos Szövetsége« titkári jelentésének tárgyalása következett ezután, mely jelentést, miután az a tagok között nyomtatásban már szétszórtatott, felolvasottnak tekintették s a jelentésben foglalt múlt évi zárszámadásokat is tudomásul véve, a pénztárnoknak a szokásos felmentvényt — megadták.

Az 1900. évi költségelirányzatot tárgyalták ezután, melynek során 20325 korona bevétel ellenében 6000 korona kiadást irányoztak elő s így a várható pénztári maradvány 14325 koronát tenne ki.

A jelentés kapcsán felszólt Benedek Árpád hírlapíró s kijelentette, hogy bár a szövetség igen szép s ügybizalomra valló anyagi eredményt mutathat fel, még sincs teljesen megelégedve a szövetség működésének erkölcsi eredményével. A V. H. O. Sz. ugyanis — nem fektet kellő súlyt arra, hogy idegen elemek dilettánsok, kik más életpályán vannak s mint működvelők ujságíróskodnak, ne áraszták el a vidéki lapok szerkesztősegeit, miáltal a hivatásos hírlapíróknak megélhetését nagyban megnehezítik, sőt veszélyeztetik. Másodszor nem nyújt módot, segínyt a V. H. O. Sz. tagjainak arra, hogy tudásukat, képzettségüket

gyarapíthassák, miután még eddig nem tudta elérni azt a szövetség, hogy tagjai szükség esetén vasuti szabadjegyeket kapnának a kereskedelmi minisztertől, már pedig a vidéki hírlapíró, ki exponált állásában óriási reprezentáló kötelezettségeivel ugyszólván mindig anyagi gondokkal küzd, önérejből sohasem jut oda, hogy tanulmányutat tegyen.

Kulinyi Zsigmond válaszolt Benedek Árpád szavaira, mondván, hogy a Vidéki Hírlapírók Szövetsége már szinte auctoritását sértő módon, folytonosan zaklatja a kereskedelmi minisztert a szabadjegy kedvezményeért s remélhető is, hogy azt sikerül elnyernie.

Ami pedig a működvelő ujságírók alkalmaztatását illeti, az ellen a szövetség nem tiltakozhatik, mert teljesen magán dolga az egyes vidéki lapok szerkesztősegeinek, hogy miként szervezik redakciójukat. A szövetség már alapszabályainak megírásakor gondot fordított arra, hogy dilettáns ujságíró ne lehessen a V. H. O. Sz. tagja s tette azt pedig csupán azzal a céllal, hogy ne szaporodjék azok száma, kik nem hivatásos ujságírók s hogy ezek ne folyhassanak be a hivatásos hírlapírók ügyeinek elintézésébe.

Az elnök e tárgyban adott válaszában tudomásul vétele után a V. H. O. Sz. jövő évi közgyűlési helyének megállapítása következett.

Konc Ákos debreceni hírlapíró, a szövetség tagjait 1901. évi közgyűlésének megtartására Debrecen sz. kir. város nevében is Debrecenbe hívta meg. Sass Ede pedig Nagyvárad város nevében hívta meg a közgyűlést.

Szávay Gyula ennek során indítványozta, hogy a Vidéki Hírlapírók országos szövetsége ne tartson a jövőben vándor közgyűléseket, hanem közgyűléseinek állandó helyül Budapestet tegye meg.

Szilassi Jenő, Király Péter és Fehér Dezső hozzászólása után a közgyűlés elhatározta, hogy ez alkalommal Debrecen szab. kir. város szívélyes meghívását köszönettel elfogadja s a jövő évi közgyűlésén majd bővebben tárgyalás alá veszi Szávay Gyula indítványát. Kulinyi Zsigmond elnök ezután ismételtén köszönetét lejezve ki Pécs szab. kir. város szívélyes és lekötözö vendégszereteteért V. H. O. Sz. elnöksége nevében és elnöki tiszteről lemondott s kezdetét vette a tisztújítás.

Mielőtt szavazásra került a sor, a közgyűlés Kulinyi Zsigmondot elnökké, Szávay Gyulát alelnökké, Barát Ármint második alelnökké, Palóc Lászlót titkárrá és a távol levő Tömörkény Istvánt pénztárnokká lelkes éljenzésekkel egyhangulag megválasztotta.

Majd Kulinyi Zsigmond elhagyván az elnöki széket, korelnökké Pleininger Ferenc, a »Pécsi Figyelő« felelős szerkesztőjét, szavazatszedőkül pedig Hegyi Jenőt (Fiume) és Brájjer Lajost (Nagy-Becskerek) választották meg.

A szavazásban résztvettek:

Benedek Árpád, Faragó Rezső, Illés László, Kulinyi Zsigmond, Szávay Gyula, Barát Ármint, Benedek Árpád, Király Péter, Konc Ákos, Salgó Sándor, Lőw József, Ujlaki Antal, Hegyi Jenő, Kemény Ödön, Mayländer Mór, Rummy Sándor, Tóth Dezső, Ujlaky Géza, Bibó Lajos, Endrey Lajos, Szilassi Gyula, Hajnóci József, Ladomický Gyula, Kinszky István, Petrán József, dr. Acél Sándor, Matuska László, dr. Jeszenszky Géza, Fehér Dezső, Halász Lajos, Sass Ede, Lang Ottó, Marton Manó, Lenkei Lajos, Pleininger Ferenc, Várady Ferenc, Rédey Károly, Füredi Béla, Kaffer Béla, Blaskovics Ferenc, Lendvai Miklós, Ostie Andor, Perjessy N., Oblat Károly, dr. Brájjer Lajos, Palóc László és tiz távollevő tagnak meghatalmazottjai. Összesen 56 szavazat adott be.

Igazgatósági tagokul megválasztottak:

Békefi Antal (56), Benedek Árpád (55), dr. Brájjer Lajos (56), Edvi Illés László (56), Fehér Dezső (46), Halász Lajos (54), Hegyi Jenő (56), Kaffehr Béla (56), Kisteleki Ede

(56), Konc Ákos (47), Lendvai Miklós (56), Lenkei Lajos (56), Lovassy Andor (37), Magyar Mihály (47), dr. Milkó Izidor (54), ifj. Móric Pál (56), Rábel László (56), Sass Ede (38), Tiszi Lajos (56), Ujlaki Antal (56), szavazattal. Ezekon kívül Stauber József 25, Marton Manó 12, Rummy Sándor 7 és még többen 1—1 szavazatot kaptak.

Póttagok:

Bánfalvi Lajos (51), dr. Fényes Samu (54), Hegyesi Vilmos (55), dr. Kuzskó István (56), Pleininger Ferenc (56), Perjessy Lajos (56), Ruttkay Menyhért (55), Rummy Sándor (47), dr. Schwarz Sándor (43), Szépfaludi Ö. Ferenc (49) szavazattal.

A felügyelő bizottság tagjaira összesen 49 szavazat adatott be s a felügyelő bizottság tagjaiul egyhangulag: Csányi János, a szegedi kereskedelmi és iparbank igazgatója (Szeged), ifj. Gál Ferenc, a Szeged-csongrádi takaréktár h. igazgatója (Szeged), Bibó Lajos, (Hmvásárhely), Dr. Kiss Karoly (Nagy-Kikinda), Szmolényi Nándor (Szeged).

Póttagokul: Blaskovics Ferenc (Temesvár), Tóth Imre (Makó) választották meg.

(Bankett a Vigadóban.)

Déli egy órakor nagyszámban gyülekeztek már a vendégek a Vigadó dísztermébe, hol a város adott a vendégek tiszteletére bankettet. Pár perccel félkettő előtt teljes számban együtt voltak a bankett résztvevői s az ebéd Rácz Guszti zenekarának hangjai mellett kezdetét is vette.

A díszteremben három sorban voltak felállítva az asztalok s a negyedik a főasztal volt. Ezekon volt elhelyezve a bankett résztvevői számára a százötven teríték.

A főasztalnál Kulinyi Zsigmond, hírlapírószövetségi elnök, Zilahi Simon, lapkiadószövetségi elnök, Kardos Kálmán, Vészi József és Aidinger János országgyűlési képviselők, Majorossy Imre polgármester, Littke József iparkamarai elnök, Pleininger Ferenc, a hírlapírók helyi választmányának elnöke, Darócy Aladár dr. főispáni titkár, Szávay Gyula, Fekete Mihály, városi tiszti főügyész, Zsolnay Miklós, Krasznay Miklós dr., Schwarz Frigyes dr., városi közkórházi főorvos, Záray Károly dr., Kindl József, Dischka Győző, Berclli István kataszteri felügyelő, Schneider István és Tichy Ferenc dr. foglaltak helyet. Ott voltak továbbá elosztva a vidéki hírlapírók és lapkiadók sorába: Kindl Ferenc, Strausz Béla, Littke Lőrinc ifj. Kindl József, Rech György, ifj. Erreth János, Hamerly Imre, Dollinger András, Spitzer Béni, Rónaky Kálmán dr., Krausz Béla, Vaszary Gyula, dr. Apor Lipót, id. Rézbányay József, dr. Hanuy Ferenc, Ullmann Károly, Krausz Ignác, Beck Gyula, Kremling Károly, Lenkei Lajos, Várady Ferenc, Ruh Ernő, Krausze Miksa, Günther Mihály, Schwabach G. Zsigmond, Tauszig Ármint, Höffler Nep. János, Hirschfeld Sámuel, Stein Lajos dr., Németh Béla ügyvéd, Lehel Győző, Kondor Béla s a helyi hírlapírók teljes számmal.

Az ebéd étlapja a következő volt:

Barna leves.
Vegyes szelet.
Almás lepény.
Pulyka- és kappan-sült.
Befőtt.
Fejes saláta.
Sajt, csemege.
Fagylalt. Fekete kávé.
Asztali és pecsenye-borok.
Littke-Sportpezsgő.

Rácz Guszti zenekara az ebéd alatt szebbnél-szebb hallgató magyar nótákat és hangversenydarabokat húzott s meglátszott ugy Gusztin, mint a barna gyerekeken, hogy szívvel-lelékel játszanak. Meg is nyerték a vendégek tetszését s nem egy zenedarab után zúgó taps jelezte a hallgatóság tetszését a pompás játékok felett.

A pecsenyénél felállt Majorossy Imre polgármester és megkezdte a felköszöntők so-

rát. Szépen kidolgozott, magas szárnyalású beszédet mondott s épen ezért kár volt, hogy a beszéd egyes részletei az uralkodott pompás kedélyességnek el nem nyombható zaja között nem domborodtak ki teljesen. Azon kezdte, hogy a francia tudós szerint, ha azt akarjuk tudni, hogy egy ország milyen művelt, meg kell olvasnunk hírlapjait számát. A hírlapírók a műveltség terjesztői; de ők a legnagyobb kincsnek, a szabadságnak, egyenlőségnek és testvériségnek is s naponként ápolják, fejlesztik ezt a nagyközönség lelkében. Nagy és nehéz a hivatásuk. Szellemük minden erejére, vas szorgalomra és rettenthetetlen bátorságra van szükségük hivatásuk teljesítése közben. Életük folyton Scylla és Charibdisz között hányódik; mondhatná, majdnem oly hányattott, mint egy polgármesteré. (Élénk derűtség.) Fölgyújtják a lelkesedést, a jótékonyság tüzét s szellemük bevilágít mások sötétségébe. S e mellett nincs soha nyugalomuk; ezt az uri tempót nem ismerik; s nincs ünnepük, sőt még éjjeleiket is feláldozzák, hogy kora reggel ott lehessenek eszméikkel a nép között. S mindezt dicsőségben, kitüntetésben semmi részük s egyetlen, de legnagyobb jutalmuk a független élet, a szabad akaraterő. A város mai örömmünnepe alkalmával itt üdvözölheti az ország hírlapíróit; a vidéki hírlapírókat, kik egyes városok, otthonuk érdekében küzdenek. Ő mint szövetségeseiket, mint legyvertársakat tekinti a hírlapírókat és a lapkiadókat, kik a szellem kifejezésre jutását mozdítják elő az anyagi gondok megkönnyítésével, a hírlapok anyagi berendezésének gondozásával. Épen ezért élteti a vidéki hírlapírók elnökét, *Kulinyi Zsigmondot*; élteti *Zilahi Simont*, mint a lapkiadók elnökét és *Vészi Józsefet*, mint a budapesti újságírók egyesületének elnökét s kívánja, hogy a fenséges cél elérésére, a magyar haza és felséges királyunk javára minél hathatósabban munkálkodhassanak.

Tüst huzott a tószta után a zenekar és oljemeztől hangzott a terem.

Kulinyi Zsigmond, a hírlapíró szövetség elnöke, mondta a következő felköszöntőt. Harmadikban van Pécsen s szerencsés e szép magyar város vendégszeretettel élvezni. Nagy örömmel tapasztalja haladását s látja az érdekszövetséget e haladás révén a város és a sajtó között. A vidéki sajtó a vidéki városok érdekeiért küzd s hogy a mit az állam elvett a vidéki városoktól, azt a sajtó lassankint visszavívja. Közös erővel, közös szeretettel a vidéki városok és vidéki sajtó el is érik céljukat. Köszöni a szíves vendéglátást s ezt a sajtó munkásai a városok érdekei mellett kifejtett harccal, tettekkel fogják meghálálni. Poharát emeli a vidéki hírlapírók nevében Pécs városára és három érdemes oszlopára, a főispánra, a város diszpolgárára, *Kardos Kálmánra* és a város polgármesterére.

Zilahi Simon, mint a lapkiadók egyesületének elnöke szól. Magvas, mély tartalmu beszédben ismertette a lapkiadók munkáját a sajtó körül. Kár, hogy e beszéd nagyrésze szintén elveszett a jó kedélyhangulat hangos zajában. Pécs városába nem érdek hozta a lapkiadókat; idehozta őket a kölcsönös szeretet, a szív vonzalma. Céljuk nem egymás ellen, hanem egymás mellett küzdeni s közösen érni el a boldogulást. Élteti Pécs város polgármesterét.

Vészi József, országgyűlési képviselő, mint a budapesti újságírók egyesületének elnöke szól. Összehasonlítást tett a vidéki és a fővárosi hírlapírók között s pompás humorral az előbbieket jelezte — boldogabbaknak, irigylésreméltóknak. Majd Pécs város haladását, virágzását dicséri s e gyönyörű város előhaladásának évek hosszú során át munkássára, *Aidinger Jánosra* emeli poharát.

Hevesi József, fővárosi hírlapíró, élteti a helyi sajtó munkásait.

Kardos Kálmán, országgyűlési képviselő felköszöntőjében szintén a vidék és a fővárosi sajtó munkásainak helyzetét hasonlítja össze

s az előbbieket mondja nehezebbnek, súlyosnak. Élteti a vidéki hírlapírói kart.

Jeszenszky Géza dr., nagyszentmiklósi szerkesztő, idealizmust kíván a vidéki sajtó munkásainak.

Szávay Gyula, győri lapszerkesztő és lapkiadó s mint ilyen pompás humoru beszédében az előfizetőket élteti.

Király Péter dr. debreceni lapszerkesztő, a hazaszeretet, a szabadság, függetlenség harcainak jelzi a hírlapírókat s kívánja, hogy az általuk keresett szabadság, függetlenség minél előbb megvalósuljon a haza javára.

Aidinger János nem mint ünnepi szónok beszél, hanem mert érzelmei vezetik. Hosszasabban válaszol *Vészi* beszédére, és élteti *Vészi Józsefet*.

Vészi József személyi kérdésben ismét pompás humorral felelt *Aidinger*nek.

Györkönyi Arnhold Károly dr., soproni lapszerkesztő, szatirikus toasztaiban szól a városok haladásáról, Sopront és Pécsen összehasonlítván, szól Pécs magyarosodásáról s kívánja, hogy Sopronban se sokáig lásson német cégfeliratokat s az ő utódja legyen ott az utolsó német lapszerkesztő.

Majorossy Imre polgármester a pécsi keresk. és iparkamara titkárára, *Záray Károlyra* ürti poharát.

Záray Károly dr. szellemes felköszöntőben válaszolt.

Apor László dr. törvényszéki bíró, mint előfizető szól. Szépen átgondolt, lelkes beszédben élteti a sajtót.

Szávay Gyula viszont előtte szólót, mint előfizetőt élteti.

Majorossy Imre is *Apor* bíróra emeli poharát.

Kardos Kálmán képviselőházi alelnöksége idejéből felhozott példával előadja, hogy mikor egy viharos ülésen elnökölt s látta, hogy a kedélyek hullámozása a végletekbe csap, az ülést egy órára felfüggesztette. Most is látja már a tósztok humorából és a hangulattól, hogy a jókedv a végletekbe csap. Az ülést tehát itt is felfüggeszti.

Ezzel következett az asztalbontás a pompás sikerű banketten, melynek folyamata alatt érkezett meg *Tiszay Dezső* színigazgató üdvözlő sürgönye Brassóbol a következőkben:

— Hírlapírók Országos Szövetségének. A bájos *Czenk* aljáról küldöm forró üdvözlőmet. Isten áldása legyen munkátokon. *Littke-pezsög*vel koccintok valamennyitek egészségére. *Tiszay*.

Négy órakor ért véget a bankett s következtek a kirándulások és a város megtekintése céljából körut a városon keresztül.

(Kirándulások.)

A Széchenyi-térről kocsikon mentek a vendégek a Király-utcán, Sörház-utcán és Tettye-utcán fel a Tettyére. A *Tettye* pompás képet nyújtott. A szokásos husvéthétfői népmulatság állt ott a fensziken s vendégeink ugyancsak gyönyörködhetek a népmulatságában. A Tettyére *Kardos*, *Aidinger* képviselők és *Majorossy* polgármester is felmentek.

A Tettyéről az *Új-sörgyárba* (Abbazia) mentek ki kocsikon a vendégek. Ott frissítőket vettek magukhoz s onnan az országuton át, el a városi kórház előtt, a hadapródiskolához kocsiztak.

A honvédhadapródiskolánál a vendégeket *Sorsich Béla* őrnagy, az iskola parancsnoka fogadta. Lekötelező szíveséggel kalauzolta a vendégeket s az egész épületet, a szuterrentől a harmadik emeletig s annak egész berendezését *Csicsery* százados kíséretében vendégszerető barátsággal mutogatta meg a vendégeknek. A minta felszerelés, a legapróbb részletekre kiterjedő berendezés, a legnagyobb gondot és kényelmet feltűntető ellátás a szó legigazabb értelmében elragadta a vendégeket, kiknek nevében a látogatás után *Virág J. Géza*, budapesti hírlapíró, köszönte meg az őrnagynak lelkes beszédében a szíves kalauzálást, kifejtve, hogy az ország hírlapírói az egész or-

szágba el fogják vinni a hadapródiskola dicsőségét. A vendégek az őrnagytól elbucuszván, a legjobb emlékekkel távoztak kocsijaikon be a városba a *Littke-pezsöggyár* elé, melynek programmszerű megtekintése este félhét órára volt kitűzve.

(A Littke-pezsöggyárban.)

Esti félhét órakor a pécsi m. kir. honvédhadapródiskola megtekintése után a *Littke-féle pezsöggyárban* találkoztak ismét a hírlapírók, kiknek egy része — mely az igazgatósági ülés által gátolva volt ebben — a délután folyamán tekintette meg a székesegyházat.

A pezsöggyárban az érkező vendégeket *Littke József* a pécsi kereskedelmi és iparkamara elnöke és családja fogadta.

Majd *Littke Lőrinc* vezetése mellett a hírlapírók a gyár pincéjét tekintették meg s az elragadtatásnak nem egy önkéntelen megnyilatkozása hallatszott úgy a fővárosi, mint a vidéki újságírók részéről, midőn a nagy s hatalmas hordókkal, óriási mennyiségű pezsögkészlettel zsufolt pincéket végigjártak. Innen a gyár felső gyári helyiségeibe mentek a vendégek, hol a pezsögöltés érdekes munkáját szemlélték meg nagy érdeklődéssel, mely munkálatok menetét szintén *Littke Lőrinc* magyarázta az újságíróknak, kik ezután a gyár üveggel fedett és pazar virágdísszal ékesített udvarán foglaltak helyet, hol *Littke József* szokásos vendégszeretettel vendéglátta meg a hírlapírókat, kiknek módjukban volt itt a már amúgy is híressé és elterjedté vált *Littke-féle pezsög* pompás voltáról bőven meggyőződést szerezni.

Az első felköszöntőt *Zilahi Simon* mondotta itt *Littke József*re, mint olyanra, ki gyárának hírnevével büszkesége Magyarországnak. Néhány felköszöntő elhangzása után *Vészi József* emelkedett fel szólásra s valóban nem csekély fontosságú, komoly tósztot mondott szintén a vendéglátó házigazda és *Littke József* családja.

Csak ma, itt e gyárban tudtam meg — úgy mond — hogy a pécsi *Littke-féle pezsöggyár* termékeit Angolországba is exportálja. Hogy mily nagy fontosságú tény ez, azt csak azok tudják méltatni, kik úgy mint én ismerik az angolok szinte kínos inyenckedését, nehezen kielégíthető igényeit.

Magyarország Pécs városának tehát van egy oly pezsöggyára, mely eme inyenckedők igényeit kielégíti s mi magyarok mégis azt a bűnnek minősíthető könnyelműséget követjük el, hogy francia pezsögöt hozatunk. Ez egyenesen merénylet a már amúgy is a külföld hatalmaskodásának járma alatt nyögő magyar ipar egyik ága ellen. Számos fővárosi és igen sok vidéki lap képviselője van most itt jelen, kik talán nélkülöm is érzik most azt, mit jövőben tenniük kötelesség: tudniillik az, hogy tudomására adják a nagy közönségnek lapjaik útján, hogy van Magyarország Pécs városában egy oly hírneves pezsöggyár, mely produktumait Angliába exportáltatja s mi magyarok mégis franciaországi és külföldi pezsögökkel árasztatjuk el piacainkat.

*Littke József*et bátran a magyar ipar egyik büszkeségének nevezhetjük. A magyar lapok pedig eme büszkeségünk hirdetésével missiót teljesítenek, beláthatlan szolgálatot tesznek iparunknak.

Végre *Littke József* és családja éltetésével fejezi be beszédét.

Az ezután felzúgott percekig tartó éljenzés csillapultával *Littke József* a meghatottságtól remegő hangon, könnyes szemekkel válaszolt *Vészi József* beszédére s a magyar ipar fejlődése a magyar sajtó diadalára emelte poharát, majd külön-külön koccintott a vendégek szorú minden egyes tagjával.

Még számos, köztük humoros toaszta hangzott fel ezután s a vendégek a legvidámabb hangulatban maradtak együtt esti nyolc óráig.

(A szecesszióban.)

A *Littke-féle pezsöggyár*ból eltávozva, a vendégek és a helyi sajtó képviselői a *Bedő-*

féle »szecessziós« sörödében találkoztak, hol nyolevan hely volt fentartva számukra. A vendégek nagy érdeklődéssel szemlélték a söröde berendezését s stil-hűségét s kedélyes beszélgetés közben esti tíz óráig maradtak együtt, midőn elkezdődött a kölcsönös búcsuzás.

Tíz óra volt pontban, midőn a vendégek a Rác Guszti zenekara által játszott Rákócypinduló hangjai mellett elhagyták a szecessziót s a helyi rendező bizottság tagjainak kíséretében kocsikra ülve az állomásra hajtottak.

(Az elutazás.)

Az állomás tegnap este épen oly ünnepies képet mutatott, mint az érkezés napján. Az épületről hatalmas nemzeti színű zászló lobogott alá s az épület előtt színes gázlámpák világítottak.

A rendre — melyet most sem zavart meg a legcsekélyebb incidens sem — *Vaszary Gyula* főkapitány vezetése alatt *Schulz Károly* rendőrkapitány, *Trixler* Aladár rendőrbiztos és megfelelő számú rendőrség ügyelt fel.

Féltizenegy órára érkeztek ki az állomásra az összes vendégek, kik szívélyes búcsút véve egymástól s a helyi sajtó képviselőitől, a legkellemesebb emlékekkel vonatra ültek, mely néhány perccel tizenegy óra után elrobogott.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. ápril 17.

Kilenc órára már szépen megteltek a közgyűlési terem padsorai városatyákkal, sőt a karzatot is megtöltötte az érdeklődők se rege. Pont kilenc órakor *Majorossy Imre* polgármester, mint a távollevő főispán helyettese, üdvözölte az egybegyűlt törvényhatósági bizottsági tagokat s a közgyűlést megnyitottnak nyilvánította.

Zsolnay Vilmos emléke.

Majorossy Imre polgármester szomorú kötelességet teljesít, midőn bejelenti, hogy az egész baza szomorúságára, e város pótolhatatlan veszteségére, a művelt világ részvételére a múlt hó 23-án elragadta a halál a magyar műipar megeremelőjét, e város díszpolgárát, *Zsolnay Vilmost*, kiben a zseniális lángész a polgári erényekkel együttesen feltalálható volt. A párisi világkiállításra készült elő gyára; érezte ez előkészületek gyönyöreit, de a biztos dicsőséget már nem érte meg. Ez volt tragikumája. Áldás gyanánt jutott a munka eme nagy embere Pécs városának, mert vele indult meg Pécs, ez a minden tekintetben berendezett tanügyi város, az iskolák építése és az ipari és kereskedelmi mivelődés útján. Míg a világ bámulata lett, mint a műipar megeremelője, addig mint polgár *Zsolnay* a mienk volt egészen és a mienk maradt. Itt élt s városunkat a magyar műipar székhelyévé tette; gyárát átvarázsolta Pécsre a világ nevezetességévé. S mindezt városa, szülőhelye, családi otthona iránti szeretetből tette, mert hiszen mi a díszpolgári oklevelet is akkor adtuk már neki, mikor fejedelmek halmozták el előzetesen kitüntetéssel. Azért született, hogy nemesítsen; hogy szelleme hozzá méltó fiában és családjában tovább éljen, emléke soha meg ne haljon s alkotásai mindig fennmaradjanak. Ezért csak a közhangulatnak tesz eleget a polgármester, midőn indítványozza a következőket:

1. Fejezze ki a közgyűlés *Zsolnay Vilmos* halála feletti mély fájalmát; ezt és érdemeit jegyzőkönyvében örökítse meg s családjához részvétiratot intézzen;

2. rendelje el a közgyűlés, hogy jóságos arcának képe — egy régebbi közgyűlési határozat folytán is — megfestessék és a város közgyűlési termében elhelyeztessék;

3. a keresk. és iparkamara köréből *Zsolnaynak* szobor emelése végett az akció

megindulván, fogadja el a tanácsnak erre vonatkozó javaslatát a közgyűlés.

Tróber Aladár dr. főjegyző felolvasta erre a tárgysorozat második pontja alá felvett tanácsi előterjesztést a kereskedelmi és iparkamarának *Zsolnay Vilmos* emlékének szoborral leendő megörökítése ügyében intézett átirata tárgyában.

A tanácsi javaslat szerint a város kétezer koronát szavaz meg a szoborra; megalakítja a szoborbizottságot s elnökévé *Fejérváry Imre* dr. báró főispánt, alelnökeivé *Majorossy Imre* polgármestert és *Littke József* iparkamarai elnököt kéri fel és az iparkamara által tagjaival kiegészítendő nagybizottságot a társadalmi gyűjtéssel megbizzza s a gyűjtésnek három hó alatt befejezésére kéri.

Aidinger János szívvel-lelékkel hozzájárul a polgármester előterjesztéséhez, de ellenzi a gyűjtésnek záros határidejét. A gyűjtés nemcsak Pécsre, de az egész országra, sőt azon túl is ki fog terjedni. Ehhez záros határidőt nem lehet kijelölni. Úgyis minél hamarabb testet fog az ige ölteni.

Horváth Antal azt vette észre, hogy bizonyos oldalról helytelen irányba akarják a szobor létesítését terelni. Már itt óvást emel ez ellen s kéri, mondja ki a közgyűlés, hogy ércemlékszoborra szavazzák meg a kétezer koronát. Másból, mint ércből, vagy márványból a mi klímánk alatt nem lehet maradandó és *Zsolnay* nagyságához mérten évszázadokra szóló szobrot emelni.

Littke József szerint nem célszerű köztölt marsrutát adni a szoborbizottság elé. Ha *Zsolnaynak* nemcsak ércből, de a legdrágább ércből is, aranyból állítanak szobrot, ő mellette volna. De meg kell várni, milyen lesz a gyűjtés eredménye s ez eredményhez képest fog azután a bizottság határozni, hogy a szobor ércből legyen-e?

Majorossy Imre felszólalása után a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta a polgármester egész előterjesztését és a tanácsi javaslatot, mégis a gyűjtésre való záros határidőt és minden egyéb feltételt mellőzött.

Polgármesteri jelentés.

Következett erre a napirend első pontja, a polgármesteri jelentés, melyet *Tróber Aladár* dr. olvasott fel.

A jelentés szerint a feyelmi választmány ügyrendje elkészült s az a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén tárgyalatni fog. Az elhalt *Zsolnay Vilmos* helyére a virilis városatyák közé a névsorban következő póttag, *Engesszer Miklós* ékszerész behivatott, ki már a jelen közgyűlésen meg is jelent. A közegészségi állapotok az uralgó járványos betegségek és influenza miatt kedvezőtlenek voltak. A szigetkülvárosi iskola építési terveit a belügyminiszter visszaküldte s most azok helyesbítendők. Az ország hírlapírói és lapkiadói husvétkor Pécsen tartották kongresszusukat s a polgármester és a városi Tanács a város közönsége nevében a város vendégeül látta őket. A végleges vízmű iránti munkálatok folyamatban voltak. A villamos vasut építése megsürgtetett. A köz és vagyonbiztonság kielégítő volt. A munkahiány miatt igen sok kömives vándorolt ki más vidékekre. Az utcák kövezése folyamatban volt. A városi pénztár megvizsgáltatott és rendben levőnek találtatott. A feyelmi ügyek nagy része elintéztetett.

Ehhez a jelentéshez ki sem kívánván szólni, azt a közgyűlés egyszerűen tudomásul vette.

A napirend harmadik tárgya volt a Tanács előterjesztése az állami törvényhatósági és községi alkalmazottak községi teherviseléshez leendő bevonása iránti felterjesztés tárgyában.

Tróber Aladár dr. főjegyző olvasta fel az előterjesztést, melyben a város közönsége kéri az országgyűléstől, hogy az összes tisztviselők bevonassanak a községi közteherviselésbe.

A közgyűlés a feliratot egyhangulag elfogadta s elhatározta, hogy a társtörvényha-

tóságokat átirattal keresi meg a felirat pártolása végett.

A postapalota ügye.

A tárgysorozat negyedik pontja volt a Tanács előterjesztése a postapalota telkének kijelölése tárgyában.

Herbert János tanácsos már az előterjesztés felolvasásába fogott, mikor szót kért *Mutnyánszky Béla*.

Mutnyánszky Béla hivatkozott a tárgysorozat huszonhetedik pontjára, mely a közrendészeti bizottság előterjesztése, a Tanács javaslatával együtt, a bordélyházak elhelyezésének kérdésében s a bordélyügyre vonatkozólag kidolgozott újabb szabályrendelet tárgyában. A közgyűlés elhatározta, hogy a bordélyházak elhelyeztessenek. Az izraelita hitközségnek van egy szerződése az állammal, mely ez elhelyezés esetére szól; kéri tehát mi az újabb előterjesztés, az-e, hogy a bordélyházak csakugyan elhelyeztessenek a Kigyó-utcából s a városban decentralizáltassanak? Előbb e kérdést kívánja megoldani.

Majorossy Imre polgármester kijelenti, hogy ez a kérdés a postapalota telkére vonatkozó javaslattal nem függ össze. A közgyűlés nem is rendelte el a huszonhetedik tárgy előzetes tárgyalását.

Herbert János tanácsnok felolvasta tehát a postapalota telkére vonatkozó tanácsi előterjesztést, mely javasolja, hogy a postapalota céljaira a város a Tornacsarnok keleti részén levő, a csarnok és a nőgyelet közötti 3067 □ öl területű városi telket engedje át az államnak, ugy azonban, hogy a jótékony nőgyelet az államkincstár által kárpótoltassék. A postapalota céljaira 2945 négyszögöl terület szükséges; tehát a múlt közgyűlésen felajánlott s a Tornacsarnok nyugati részén levő 2000 négyszög öl telek kicsiny is lenne; de az erre vonatkozó határozatot a belügyminiszter a jelzett közgyűlés határozatképtelensége miatt nem is hagyta jóvá.

— Elfogadjuk! Kérünk névszerinti szavazást! hallatszott a javaslat felolvasása után.

Záray Károly dr. azonban ellenezte, hogy a felajánlott telekkel oly könnyen rendelkezünk. A kereskedelmi miniszter állami ipariskolát ígért Pécsnek s ha ezt a telket odaadjuk a postának, nem lesz telkünk az iskola számára, De meg ha a posta jelenlegi helyéről elvitetik, a belváros posta nélkül marad s újabb költségekkel kell majd fiókpostát felállítani. A belváros fejlődése és szépitése is megakad-e vonalon egy egész évszázadra is. Tehát indítványozza, hogy a közgyűlés a felajánlandó telek árának megfelelő összeget adjon az államnak, mely a postapalotát a jelenlegi épület helyén építse fel.

A közgyűlés azonban nem igen akart belemenni a vitába s egyre hangzott, hogy: — Szavazzunk!

A polgármester erre elrendelte a törvény által ingatlan vagyon elidegenítése tárgyában előirt névszerinti szavazást. A tanácsi előterjesztésre igennel szavazott *negyvenhárom* képviselő; ellene nemmel szavaztak *harminc-négyen* s így a tanácsi előterjesztés szótöbbséggel elfogadtatott.

Városházépítés.

A polgármester jelentette, hogy a városház építése ügyében kiküldött bizottsággal nem tudott dülőre jutni, mert alig pár tag jelent meg az ülésen. Javasolja tehát, hogy a kiküldött albizottságban kifejezésre jutott óhajtnak megfelelően az egész városháza újjáépítésére vonatkozó tervek elkészítésével bizassék meg *Alpár Ignác* műépítész, hogy a viszonyok jobbra fordultával legyen kész tervünk, a melynek alapján az építés, habár csak részletekben is keresztülvihető legyen.

Piacsek Gyula utalva a város szomorú anyagi helyzetére, kidobott pénznek mondja az egész városháza újra építésére tervek készítettését, a mi 20.000 frtba kerülne. Helyezük jó karba a régi városházát, építsünk

hozza a megvett szomszéd telkeken új szárnyakat, a mi együttvéve sem kerülne többé mint 130—140.000 forintba s kapnánk ezért elegendő helyiséget 30—40 esztendőre.

Horváth Antal elfogadja Piacsek indítványát, de az új épületrészeket a régi városház építkezési stílusában egyszerűen kívánja építtetni, hogy minél kevesebbe kerüljön.

Littke József is csatlakozik Piacsek indítványához, de úgy kívánja az új építkezést eszközölni, hogy az beilleszkedjék az egész új városháza stílusába.

Erreth János a Piacsek indítványának megfelelő új építkezés javaslatának kidolgozására egy szűkebb körű szakértő-bizottság kiküldését indítványozza.

Aidinger János figyelmeztet, hogy ilyen építkezésre vannak már tervek, csak ki kell őket halászni az irattárból.

A közgyűlés Piacsek indítványát elfogadván, az építésre vonatkozó javaslat elkészítésével a polgármester elnöklété alatt az államépítészeti hivatal főnökéből, a városi főmérnökből, **Schlauch Imre**, **Köröstyös Imre** és **Piacsek Gyula** építészekből álló bizottságot bízta meg.

A *szigetesi városi iskola* építésének tervén a miniszterium által kívánt módosításokat a közgyűlés elfogadván, most már végleges jóváhagyás végett föl lesznek terjesztve a kormányhoz.

Több apróbb ügy elintézése után vita támadt

a rókusai domb visszaszerzése

tárgyában; mert még az ötvenes években a Rókuson a város 2080 □-öl területet fölajánlott a kincstárnak katonai raktár céljára a minek folytán 3200 □-öl terület a katonai kincstár részére lett telekkönyvezve.

Most a polgármester indítványozza, hogy kérje a város e terület átengedését a honvédelmi miniszter utján s aztán csináljunk az egész dombon egy ligetet Erzsébet liget elnevezéssel.

A város fásítási bizottsága ott a fásítást nem ajánlja, a talaj erre nem alkalmas, de a miniszterhez feliratot indítványoz a terület visszaengedése iránt, hogy aztán az egész terület gyermek-játszóternek legyen felhasználható.

Új utca-nyitás.

Az alsómalom utcából a siklói utcáig s innét az indóházi utig nyitandó új utca már egy korábbi közgyűlésen elhatározatva, a tanács jelenti, hogy az utca első szakaszához, mely a malom utcától a siklói utcáig terjed, **Klein Adolf** a telkéből szükséges részt 2195 koronaért, a Herceg testvérek pedig az ő telküknek felhasználandó részét 6416 koronaért engedték át a városnak, a mi méltányos ár lévén, a tanács ennek elfogadását ajánlja. Özv. **Führhanné** azonban az ő telkéért tulságos árt követelven, a kisajátítás lenne elhatározandó. **Piacsek Gyula** rosszalja, hogy az új utcák nyitásánál a telektulajdonosok nem járulnak telkük értékének emelkedése arányában az utcanyitás költségeihez, a melyeket már eleve meg kellene határozni.

A lenforgó esetben már meghozott közgyűlési határozat végrehajtásáról lévén szó, a közgyűlés **Herbert** tanácsos felvilágosításai után elfogadta a tanács javaslatát.

Vágóhídi berendezés.

A vágóhídi hűtőkészülék berendezésére a város pályázatot hirdetett ammoniak-rendszerű hűtőberendezésre, minek folytán ilyen rendszerrel több pályázat érkezett, melyek között a legelőnyösebb **Röck István** budapesti cég ajánlata volt. Ez 66140 koronaért rendezi azt be, évi üzemköltségét pedig a szakértők 10.621 koronára tették. Érkezett azonban kénessavas rendszerű berendezésre is a **Schlick** cégtől, melynek berendezési költsége 59400 koronára rugna, az évi üzem költség pedig 10270 koronát tenne.

Mint hogy azonban a **Röck** cég utólag beérkezett felvilágosítása szerint az ammoniak rendszerű hűtőkészülék évi üzemköltsége nem 10126 kora, hanem csak 9756 kora s így kevesebbet tesz ki, mint a kénessavas készüléké, a ta-

nács **Röck** ajánlatának elfogadását javasolja. **Piacsek Gyula**, **Erreth János** és a városi főmérnök hozzászólásai után a közgyűlés **Röck István** ajánlatát fogadta el, kiegészítve **Aidinger János** indítványára azzal, hogy azért is fogadja el ezt az ajánlatot, mert **Röck** az egész berendezést magyar gyártmányú gépekkel eszközölni. Együttal **Reichl** gépészmérnök s **Werner** bányatanácsosnak köszönetet szavazott a közgyűlés ez ügyben adott kimerítő szakértői véleményükért.

A közbiztonsági vízvezeték berendezése a Herceg Testvéreknek, a csatornázás pedig **Wurster** Antalnak adatott ki,

Járdakövezés.

A tanács a temető utca gyalogjárójának kockakövekkel való kikövezését javasolja, a mihez a város 1823 koronával járulna hozzá.

Daempfl Imre ellenzi ezt, mert a temető-utcának, hol alig van forgalom, erre nincsen szüksége. Hasonló értelemben szólalt fel **Littke József** is, mert van elég utca, hol szükségesebb lenne a kockaköves gyalogjáró.

Herbert tanácsos azt a felvilágosítást adja, hogy a temető utca gyalogjárójának kikövezését az uszoda bérlője kérte, mert a temetőn való átjárás tiltatván, az uszodához való közlekedési vonalak egygyel megfogytak s így méltányos, hogy a temető-utcai közlekedés biztosítottassék és kényelmesebbé tétessék.

A közgyűlés azonban nem fogadta el a tanács javaslatát s így a temető-utcai gyalogjáró kikövezése elmarad.

Több kisebbfontosságú tárgynak a tanács javaslatához képest történt elintézése után ismét szőnyegre került

a bordélyházak elhelyezése.

Legutóbb ugyanis ez üzleteknek a Kigyó-utcából való kitelepítésére f. év május 1-ig terjedő halasztás adatott A kitelepítés azonban szörnyű bajjal jár, mert bárhová ad a tanács ily üzletre engedélyt, az egész környék népe tiltakozik ellene.

Azért a rendészeti bizottság azt javasolta, hogy ez üzletek addig hagyassanak meg régi helyükön, míg a tanács nem talál számukra a város más félreeső részén szintén koncentrált elhelyezést.

Maléter Rezső kijelenti, hogy a rendészeti bizottság jegyzőkönyve nem felel meg a bizottság határozatának, a mely az ő indítványát fogadta el; ez pedig azt tartalmazta, hogy a bordélyházak maradjanak meg végleg eddigi helyükön.

Vaszary főkapitány hangsúlyozza, hogy ő eredetileg is a mellett volt, miszerint a bordély üzletek kitelepítése csupán egy történetnek mostani helyükről, ha másutt ismét összpontosítva helyezhetők el. Most is azt javasolja, hogy addig hagyassanak a Kigyó-utcában, míg más centralizált hely nem jelöltetik ki számukra.

Littke József is veszélyesnek tartja a közérkölcsiségre ez üzletek szétszórását a városban s azért egyelőre ő is elfogadja, hogy maradjanak mostani helyükön, de a tanács utasítandó lenne, hogy lehető rövid idő alatt tegyen javaslatot a kérdéses üzletek centralizált kitelepítése iránt.

Bolgár Kálmán utal arra, hogy a kitelepítés már három év előtt el lett határozva, elég idő volt tehát ezt foganatosítani. Most már senki jogsérelemről nem panaszkodhatik, ha a közgyűlés határozata végrehajtatik.

Perls Ármin a multkori prolongáció után el volt rá készelve, hogy ismét nem lesz végrehajtva a határozat. A rendőrfőkapitány a kitelepítésre a lefolyt időben nem intézkedett erőlyesen s most természetes, hogy a visszalevő 10 nap alatt nem lehet végrehajtani. — Legfeljebb azt lehetne tehát most megengedni, hogy a kitelepítés erőlyes végrehajtására még egypár hónapi idő adassék, de ezt aztán fel kell használni az erőlyes végrehajtásra.

Vaszary főkapitány kijelenti, hogy ő a lefolyt időben minden lehetőt megtett a kitelepítésre s ha a közgyűlés kívánja, május elsején végre is hajtja, de kötelessége figyelmeztetni, hogy ennek erőlyetésével rossz uton haladunk.

Horváth Antal figyelmeztet, hogy ez üzletek már emberemlékezet óta ott vannak s időnkint vissza is lettek szorítva, most tehát otthagynak, míg a város valamelyik külső részén nem találunk számukra centralizált helyet.

A közgyűlés végül elfogadta **Littke** indítványát, hogy a bordélyüzletek maradjanak egyelőre mostani elhelyezésükben, a tanács pedig utasítatik, hogy lehetőleg rövid idő alatt tegyen javaslatot azoknak egy összpontosított helyre való kitelepítése iránt.

Néhány törvényhatósági átírat elintézése után a közgyűlés negyed 2 órakor véget ért.

Tanoncok kiállítása.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. április 17.

Ezen évben is, mint mindenkor husvét két napján rendezte az ipartestület az iparos tanoncok kiállítását. Ez Pécs iparéletében nem kis jelentőségű s az országos iparéletben speciálitás, unikum s erre mi büszkék lehetünk. Nagy jelentőségű Pécs iparéletében ez évenként tartani szokott kiállítás, mert míg az érdeklődő nagy közönség közvetlen tapasztalatokat szerezhet a magyar, a helyi magyar ipar fejlődéséről, addig a kiállító iparos ifjakat ambicionálja, tette serkenti, nagy munkakedvet önt beléjük, ha mindjárt nem is részesültek jutalomban, vagy dicséretben; — a jövőben minden erejét és tudását összeszedve arra fog törekedni, hogy legalább is megdicséressék.

S ha végig néztük e kiállítást, vessünk rövid pillantást rá vissza. A mi szemünkbe ötlök, nem más természetesen, mint minden teremben a legszebb tárgy. Tapasztaltuk, hogy bár az egyik iparos ifju kevesebb ideje tanulja mesterségét, mint egy másik s mégis kiállított tárgya izléesesebb mindenekelőtt, mint a másiké, nagyobb azon a formátökeletesség, meglatszik bizonyos zseniálitás a tárgyon, mely a megalkotóra vall. Kutatjuk az okát? Egyszerű. Azon iparos tanoncok munkáin, kik néhány középiskolát végeztek, — általában véve — nagyobb gond, mondhatni művelés mutatkozik, mint a többin. S ebben rejlik a magyar ipar nagyságának kulcsa.

Hogy valaki iparos, az nem azt jelenti, hogy mesterségét mesterétől úgy, a hogy eltanulva csupán megélhetésének biztosítása végett üzze. Az iparos legyen intelligens iparos, ki azért dolgozik észszel a mesterségében, hogy a fogyasztó publikumnak a lehető legjobbat, a lehető legtökéletesebbet nyújtva, mig egyrésztől saját létfenntartását is jól biztosította, másrésztől a közérdeket, azt, hogy legyen magyar ipar, mely a külföldivel versenyezni képes s a versenyben azt legyőzni is tudja, elősegíti. Ez azon idea, mely most már betölti a magyar ember szívét-lelkét, mely visszavarázsolhatja e szép hazába a jólétet és a dicsőséget.

Most még, szegyen kimondani, úgy vagyunk a mesterségekkel, hogy a ki néhány középiskolát elvégzett, az restell mesterséghez hozzáfogni, inkább elmegy díjnoknak nyomorogni. Nem szegyen a munka! A tanulmány, a tudás csak megnemesíti a mesterséget s ez a mesterség a tudást nem piszkolja be. A tudás a mesterség lelke, éltető eleme s ezt kell átplántálni a jövő nemzedékbe. Arra kell törekednünk az egész vonalon, hogy mindig és mindig több iskolailag képzett ifju válassza az iparos pályát magának s ha majd elérjük azt, hogy öt-hat középiskolával, esetleg érettségivel fogják kezükbe ifjaink a szerszámot, akkor elértük azt, is hogy a magyar ipar versenyképes, sőt mindenkor képes kiszorítani a külföldit hazánkból. Erre kell minden magyarnak törekednie.

Magáról az iparos ifjak kiállításáról, illetve annak berekesztéséről a következőkben adjuk tudósításunkat:

Mint legutóbb megírtuk, folyó hó 14 én az ipartestület megnyitotta a kiállítást. A két ünnep alatt óriási néptömeg vándorolt teremről-teremre, mindmegannyi ipar-barát. Husvét hétfőn délelőtt 11 órakor a rajzkiállítás ter-

mében megjelentek: *Littke József, Nendvich Andor, Záray Károly, Dischka Győző, Ladányi, Ráth Mátyas, Reberics Imre, Soósló Gyula, Schneider István, Schmelcer Ferenc*, stb., stb. Schneider István az egybegyűlt vendégek előtt méltatva a kiállítás jelentőségét annak adatait sorolja fel: 376 tanonc állított ki tárgyat, kik közül 198-at dícsérettel tüntetett ki a bíráló bizottság, a többiekét pedig elfogadta. E jelentés után Schmelcer Ferenc ipartestületi elnök buzdító beszédet intézett az iparos ifjakhoz, hogy hivatásuknak mindenkor megfeleljenek s egyben köszönetet mondott a megjelent vendégeknek. Majd a vendégek megtekintették a kiállítást, melyet délután 6 órakor bezártak.

Hirek.

Napirend 1900. április 18-án.

Naptár: szerda, ápr. 18. — Róm. kath.: Apollónia. — Prot.: Valerián. — Görög-kel.: (április 5.) Klandiusz. f. — Zsidó: Nisan 19. — Nap két 5 óra 8 perckor; nyugszik 6 óra 51 perckor. — Hold két éjjel 3 óra 50 perckor; nyugszik délután 5 óra 40 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék és hőmérséklet változó felhőzet mellett.

(Realistáink római utja.)

A realisták s a velük utazó közönség Nápolyba érve a Hotel L' univers-ben szálltak meg, melynek kényelmes berendezését, pontos kiszolgálását s jó ételeit levelezőnk nem győzi dicsérni. Kedvező idővel bejárták egész Nápolyt, annak muzeumait, a karthauziak kolostorát, kirándultak Cápri szigetére, a hol szintén nagyon jól érezték magukat. Nehány szóban csak ennyi hírt kaptunk realistáinkról, a kik most már valószínűleg visszatérőben vannak Rómából, honnan még legfeljebb távirati tudósítás érkezik csak Pécsre.

(Tanári előléptetés.) Vass Miklós dr., kaposvári állami főgimnáziumi helyettes tanár, a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába való sorozás mellett, rendes tanárrá lett előléptetve.

(Talált karkötő.) Tegnap délután a Tette-utcában egy női karkötőt találtak, melyet tulajdonosa a rendőrségen bármikor átvehet.

(A Pécsi Dalárda.) Tolyó hó 21 én esti 8 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tartja, mely gyűlésre az egyesület tiszteletbeli és működő tagjai, továbbá a pártoló tagok közül választott választmányi tagok tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. A pénztár felülvizsgálatára kiküldött bizottság jelentése. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

(Öngyilkosság a temetőben.) Ma reggel a budai külvárosi ó-temetőben találtak Krikava Rudolf volt bánya-telepi lámpagyújtogatót, a kinek jobb lábát mankó helyettesítette. Johann Nándor sírján feküdt Krikava Rudolf, ki a jobbáiban szorongatott revolverrel jobb halántékába küldte a gyilkos golyót, mely a baloldalon ki is jött, összeroncsolva a közbeeső részeket. A még életben levő öngyilkosnak Tolnai dr. bekötözte a sebeit, mire azonban néhány pillanat múlva kihellette lelkét s mint hullát vitték a hullaházba, hol a boncolást ejtették meg rajta. Hogy mi adta a szerencsétlen lámpagyújtogató kezébe a revolvert, hogy azzal életének lámpáját oltsa ki, azt talán az a levél lesz hivatva kideríteni, melyet zsebében Getta Teréz nevére címezve megtaláltak, kinek is ott kezéhez juttatták. Találtak nála egy képes levelezőlapot is, melyen németül e szavak állottak körülbelül: Mint tövistől a rózsa, olyan messze van tőlem a boldogság. Nem lehetetlen ezek után, hogy néhai Krikava Rudolf a szerelem áldozata.

(Halálozások.) Tóth Ernő, Tóth Vilmos körjegyző fia, életének 21-ik évében,

husvét hétfőjén meghalt. Temetése holnap (szerdán) délelőtt 9 órakor lesz Magyar-Bólyban, az ottani róm. kath. temetőben. Az engesztelő misét Magyar-Bólyban f. hó 20-án délelőtt 9 órakor fogják tartani lelkiüdvéért az ottani róm. kath. templomban. Az elhunytban Schultz Ferenc pécsi rendőrkapitány sógorát gyászolja. — Tharnói Csontos Erzsike, életének 15-ik évében husvét vasárnap meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt a szigeti országút 17. számú házból a szigeti külvárosi temetőbe. Az engesztelő misét holnap (szerdán) délelőtt 8 órakor tartják lelkiüdvéért a ferencrendiek templomában. — Özv. Kurz Ferencné szül. nemesoroszi Mócsi Janka, Kurz Vilmos, tolnamegyei árvászéki elnök édesanyja, életének 80-ik évében Bölcskén meghalt.

TÁVIRATOK.

— **Molnár apát kanonoksága.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hír szerint Csáky Károly esztergomi kanonoknak váci püspökké való kinevezése esetén a primás a megüresendő kanonoki helyre első helyen Molnár János apátot, az ismert néppárti képviselőt fogja kandidálni s Kohl Medárd primási titkár második helyen lesz jelölve.

— **A trónörökös házassága.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A prezuntív trónörökös házassága ismét kísért. Legújabb hírek szerint a király csak úgy hajlandó Ferenc Ferdinánd főherceg házasságába beleegyezni, ha lemond rangjáról és trónutódlási jogáról, de ez erre nem hajlandó.

Hír szerint a berlini utazás is összefügg ez ügygyel.

— **Egy híres énekesnő bal-esete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Lucca Paulina énekművésznő Bécsben elcsuszott és veszedelmes belső sérülést szenvedett.

— **Vasuti hidomlás.** (A „Pé-

csi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapest-marcheggi vonalon Malackánál épült vasuti hid beomlott. Hogy történt-e ezzel kapcsolatban szerencsétlenség, arról ma délig a bpesti nyugoti pályaudvar állomásfőnöksége nem kapott értesítést.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

3033. sz.

Tlkv. 1900.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Leffer Péter pécsi lakos végrehajthatónak özv. Pilisi Mihályné sz. Guzzi Anna végrehajtást szenvedő elleni 600 korona tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróóság területén levő Pécs sz. kir. város határában fekvő s a pécsi 3796 sz. betétben felvett I. 1109. hrsz. fekvőségre és 1110. hrsz. 11 sz. ház és udvarra a végrh. törv. 156. §-a értelmében egészben 1740 kor. becsárban mint kikialtási árban alábbi feltételek alatt az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi július hó 3. napján d. e. 10 órakor a pécsi kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 174 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi novemb. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. tcz. 176. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt aiszolgáltatni.

Pécs, 1900. évi március hó 19-dikén. A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Bogyay Pongrácz
kir. trvszéki bíró.

Halló!

TELEFON!

Halló!

Ki beszél?

BÜTTNER JÓZSEF * * * * *

* * * * * PANNONIA KÁVÉS

Mi ujság?

Csütörtökön: április 19-én Budapestről

ELITE

== ORPHEUM ENSEMBLÉE ==

előadásait megkezdi.

Bővebbet a napi falragaszok.